

In het kielzog van Ástor Piazzolla

■ Grupo del Sur is een 'klassiek' tangokwintet, geheel volgens de opvattingen van wijlen Ástor Piazzolla. foto Greet Vervoort

INTERVIEW Het Brabants/Argentijnse Grupo del Sur gaat een cd opnemen in het Concertgebouw in Amsterdam. De intensiteit van de tango's van Ástor Piazzolla inspireert hen.

door Willem Jongeneelen

Een titel voor de cd heeft het in 2006 opgerichte kwintet al: *Inspiración!*. De uitleg daarvoor is tweeledig. „De muziek van Piazzolla blijft inspireren. We bijten ons erin vast en hebben ons erin verdiept. Er is nog zo veel te ontdekken. De titel slaat echter ook op de muziek die Piazzolla inspireerde om bij zijn tango's uit te komen”, aldus pianiste Hetty Sponselee (51) uit Oudenbosch. Hetty Sponselee is een van de vijf leden van 'de groep van het zuiden' die zich over de meeslepende muziek vol rauwe emoties van Piazzolla ontfermt. Grupo del Sur bestaat verder uit initiatiefneemster Anne-Marie van de Grint (viool), Paul Hage-naars (gitaar), beiden uit Tilburg, Marc van Rooij (contrabas) uit Roosendaal en Matías Pedrana (bandoneon), afkomstig uit Rosario in Argentinië, maar woonachtig in Amsterdam. De muziek van de in 1992 overleden Ástor Piazzolla heeft een

vaste plaats verworven binnen de muziekgeschiedenis. „Zijn tango's bezitten nog altijd bestaansrecht”, aldus contrabassist Marc van Rooij (53) uit Roosendaal. „De intensiteit blijft groot en er zijn duidelijke lijnen naar klassieke muziek en jazz. Hij heeft de Argentijnse tango op grootse wijze vernieuwd. Zijn formule voor zijn 'Tango Nuevo' is ongeëvenaard. Piazzolla heeft zowel klassieke muziek als jazz gestudeerd. Bovendien was hij bij Nadia Boulanger in Parijs, voor een studie compositie. Dat alles heeft hij gecombineerd met zijn Argentijnse roots. Hij is een groot kunstenaar. Het is ook kunstmuziek. Het is virtuoos, komt aan op interactie en leeft als een gek. De kracht is dat die muziek recht naar het hart gaat.” Hetty Sponselee onderschrijft dat. „Ik zeg voor de grap weleens dat we zakdoekjes moeten laten drukken met ons logo erop. Omdat de melancholie en hartstocht zo hard binnenkomt en het publiek ontroert. Ook ons trouwens.” Op de cd *Inspiración!* en in de gelijknamige theatershow waarmee het kwintet door Nederland gaat

toeren, komen naast stukken van Piazzolla ook een aantal klassieke werken van Ravel, Stravinsky en Bach. Marc van Rooij, docent op Het Fontys Conservatorium in Tilburg en eerder actief als bassist bij onder meer Het Brabants Orkest en de groepen van Rob van Bavel, Toon Hermans en Robert Long, bewerkte die stukken. „Igor Stravinsky schreef ooit één tango. Hij deed dat fantastisch. Alle elementen uit de tango zijn in die compositie aanwezig, maar hij gaf er ook een typische Stravinsky-draai aan. Heel speciaal. Oorspronkelijk was het alleen bestemd voor piano. Ik schreef het naar onze bezetting toe en het werkt. Ook *Segundo Movimiento* van Ravel past perfect. We spelen in een klassieke kamermuziek-bezetting en veel mensen blijken stiekem toch klassieke nummers te kennen. Piazzolla heeft verder ook bij Bach zijn mosterd gehaald. Ja, wie niet eigenlijk? We komen uiteindelijk allemaal bij Bach vandaan. Er wordt op allerlei manieren in allerlei genres

“Piazzolla heeft de tango op grootse wijze vernieuwd. Zijn formule is ongeëvenaard

Marc van Rooij, bassist

gequoot uit de klassieke muziek.” De bezetting van Grupo del Sur is speciaal. Van Rooij: „Piazzolla koos die. De kleuren zijn van hem. Wij besloten voor hetzelfde instrumentarium in ons kwintet te kiezen, omdat die mix bij hem geweldig klonk. Er zijn drie polyfone instrumenten: bandoneon, piano en elektrische gitaar. Dat maakt het rijk. De combinatie met viool en contrabas werkt. Bovendien geeft Piazzolla ieder instrument op zijn tijd een hoofdrol en dat maakt het voor iedereen leuk. Je kunt er ongelooflijk veel kanten mee op. Een sterk punt van dit kwintet is dat we er altijd in slagen de emotie die in de muziek zit opgesloten goed over te brengen. Als je altijd zulke sterke reacties oproept, dan moet je wel iets goed doen.” Uiteraard kan de bandoneon, het voor de tango typerende trekharmonica-achtige instrument in een tangokwintet niet ontbreken. Twee eerdere bespelers van het instrument gingen Matías Pedrana voor. De geboren Argentijn was in het verleden onder meer actief op albums van Gotan Project. Hij zorgt vanuit de traditie voor een waardevolle bijdrage aan de verder Brabantse groep. Hij speelde eerst dwarsfluit, maar kwam in 2000 voor een studie bandoneon naar Codarts in Rotterdam. Van Rooij: „Een beetje bizar is dat wel natuurlijk, een Argentijn die in Rotterdam de tango komt studeren. Ik snap dat echter wel. Het muziekonderwijs in Nederland, zeker die van de wereldmuziek in Rotterdam, staat geweldig hoog aangeschreven. Er

komen ook Catalanen flamenco studeren. *Inspiración!* wordt de derde cd van Grupo del Sur. „De eerste twee zijn uitverkocht, er was er nog geen met Matias en we wilden een keer live opnemen”, aldus Hetty Sponselee. „Dat brengt ook gevaren met zich mee. Toch willen we dat graag, omdat we vinden live het beste tot ons recht komen. Spelen voor publiek bezit een extra dimensie. Het is altijd anders dan in een studio. Het voelt anders aan. We wilden wel de ultieme plek om die live opnamen te kunnen maken. De akoestiek moest er geweldig zijn, de vleugel ook. Waarom niet het Concertgebouw, zei iemand. We bekeken de mogelijkheden. Dat ging nog niet zomaar. Een commissie beoordeelt of je de zaal mag huren en er moest een businessplan komen.” De commissie was snel overtuigd. Grupo del Sur bestaat louter uit lesgevend professionals. Via crowdfunding werd al tweedevoudig de benodigde geld bijeen gebracht. Van Rooij: „Feitelijk is het een donatie met tegenprestatie. Je betaalt de cd vooraf of geeft een bijdrage die tevens een ticket voor het optreden in Amsterdam oplevert. Alle opnamefaciliteiten zijn daar aanwezig. Een paar goede microfoons is verder genoeg. Dit orkest speelt altijd goed in balans. Als de stroom niet uitvalt, gaat het goed.” Grupo del Sur: cd-opname *Inspiración* zaterdag 22 november vanaf 13.00 uur in het Concertgebouw in Amsterdam. Meer info: www.grupodelsur.nl